

Budgetmodellen er baseret på følgende hovedprincipper:

- en budgetmæssig opdeling af institutionerne i sammenlignelige hovedområder,
- en budgettering på grundlag af opdeling i hovedaktiviteter: undervisning, forskning m.v.
- en budgettering på grundlag af aktivitetsmål og standardmål.

Budgetlægningen får dermed karakter af en gradvis realisering af konsekvenserne af de beslutninger, der træffes om de grundlæggende aktiviteter på området for højere og videregående uddannelser og forskning.

Ved Bo-årsbudgetteringen er der sket en ændring i budgetteringsprincipperne for så vidt angår undervisningsaktiviteterne, idet der ikke længere foretages en gradvis tilpasning til langsigtede aktivitetsmål og standardmål, men en direkte tilpasning til aktuelle aktivitets- og standardmål. Ændringen af budgetteringsprincippet gennemføres gradvist over BO-årene og slår fuldt ud igennem i BO 3 og fremefter.

2.3. Omstillingsreserver.

For at sikre fortsat omstilling i 1990 og BO-årene gennemføres budgetteringen således, at der inden for hovedafsnittet opbygges særlige reserver til en række omstillingsformål.

Institutionerne vil få tildelt bevillinger fra disse reserver i forbindelse med planlægningens gennemførelse.

Reserverne afsættes på § 20.08.89. Fællesudgifter og forskellige tilskud og fordeles til institutionerne på de efterfølgende tillægsbevillings- og finanslovsforslag. Der afsættes reserver til bl.a. følgende formål:

2.3.1. Uddannelsesomstilling.

Der er over BO-årene udtaget pladser til en tilgangspulje. Disse pladser og de deraf afledte ressourcer tilbageføres til institutionerne som led i den uddannelsesmæssige omstilling. Omfordelingen indebærer udvidelser af antallet af optagelsespladser eller etablering af fri adgang ved uddannelser med gode eller klart forbedrede beskæftigelsesmuligheder eller uddannelser, hvor søgningen udvikler sig bedre end forventet samt til etablering af nye uddannelser og uddannelsesretninger, hvor nye erhvervmæssige behov gør dette ønskeligt. Der er afsat en pulje svarende til 1.036 pladser i 1989 og voksende i budgetoverslagsårene til 1.492 pladser i 1993. Tilgangspuljen er tilvejebragt primært ved forventede tilgangsreduktion ved uddannelser med høj arbejdsløshed og ved uddannelser, hvor søgningen er utilfredsstillende i forhold til de nuværende optagelsestal.

2.3.2. Uddannelsesudvikling.

Der afsættes årligt ca. 10 mill. kr. på finanslovsforslaget til udviklingsarbejder, der har til formål at støtte den faglige åjourføring af uddannelserne, evalueringen af nye uddannelser samt stimulere udviklingen af nye uddannelses tilbud under hensyntagen til udviklingen på arbejdsmarkedet.

2.3.3. Åben uddannelse.

Der er afsat en særlig pulje på ca. 12 mill. kr. til gennemførelse af L 347 1989 om åben uddannelse i BO-årene, bestående af hidtil afsatte ressourcer til forsøgsordningen med åbne universitetsstudier på humaniora. Se i øvrigt afsnit 3.3.2.

2.3.4. Studieeffektivisering.

Som følge af det betydelige frafald, som i en årrække har kendetegnet visse af de videregående uddannelser, foretages budgetteringen af undervisningsudgifterne ikke umiddelbart med udgangspunkt i optagelsestallet. Budgetteringen sker på grundlag af en prognostiseret opgørelse af, hvor mange der forventes at gennemføre studierne baseret på de seneste faktiske oplysninger, idet registreringen er baseret på konstaterede tilvækster i studietrin. Typisk består en 5-årig kandidatuddannelse af 5 studietrin. Disse studietrinstilvækster er